

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 64

2011.gada 14.oktobrī

(Prot. Nr. 50, 4.§)

Par lietas neierosināšanu

Par SIA „Ramockas dzirnavas” un SIA “Prax SA” 14.09.2011. iesniegumu

Konkurences padome 14.09.2011. saņēma SIA „Ramockas dzirnavas” un SIA „Prax SA” iesniegumu par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu SIA „Optimus Pluss” darbībās (turpmāk – Iesniegums).

Iesniegumā norādīts, ka SIA „Ramockas dzirnavas” nodarbojas ar saimniecisko darbību, kas saistīta ar naftas produktu un degvielas tirdzniecību. Šim nolūkam SIA „Ramockas dzirnavas” izmanto akcīzes preču noliktavas terminālā Jūrkalnes ielā 10, Jūrmalā, kas uzskatāmas par stratēģiski svarīgu aktīvu SIA „Ramockas dzirnavas” saimnieciskās darbības veikšanai.

Lai piekļūtu terminālam un transportētu precī SIA „Ramockas dzirnavas” izmanto privāto dzelzceļu, kurš savieno terminālu ar Slokas dzelzceļa staciju. Tas ir vienīgais dzelzceļš, pa kuru var piekļūt terminālam un tam blakus esošajiem īpašumiem. Šī dzelzceļa posmi pieder vairākām privātpersonām un juridiskām personām, starp kurām arī SIA „Prax SA”. Viens no dzelzceļa posmiem pieder SIA „Optimus Pluss”. Šī dzelzceļa posma atrašanās vietas dēļ SIA „Ramockas dzirnavas”, SIA „Prax SA” un citām personām, kuras vēlas izmantot sev piederošos dzelzceļa posmus un piekļūt terminālam vai blakus esošajiem īpašumiem, ir jāizmanto SIA „Optimus Pluss” piederošais dzelzceļa posms.

Iesniegumā norādīts, ka SIA „Ramockas dzirnavas” un SIA „Optimus Pluss” 20.08.2011. noslēdza uzņēmuma līgumu N Oplig-26 (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru SIA „Optimus Pluss” apņemas uzturēt kārtībā atbilstoši normatīvajiem aktiem sliežu ceļu, kas savieno terminālu ar Slokas staciju, kā arī sniegt SIA „Ramockas dzirnavas” kravas loģistikas (manevrēšanas) pakalpojumus no Slokas dzelzceļa stacijas līdz terminālam, tai skaitā tukšo cisternu nogādāšanu atpakaļ Slokas dzelzceļa stacijā. Par

sniegtajiem pakalpojumiem tika pielīgts tarifs par katru piegādāto produktu tonnu, ar nosacījumu, ka mēneša minimālais maksājums nav mazāks par noteiktu fiksētu summu mēnesī.

SIA „Ramockas dzirnavas” norāda, ka finansiāli visizdevīgākais veids kā transportēt kravu ir izmantojot SIA „Optimus Pluss” piederošo dzelzceļa infrastruktūru un, ja SIA „Ramockas dzirnavas” nevarētu izmantot minēto dzelzceļa infrastruktūru, tad saimnieciskās izmaksas terminālā ievērojami pieaugtu un SIA „Ramockas dzirnavas” zaudētu konkurētspēju.

Pieteikumā norādīts, ka SIA „Optimus Pluss” 2011. gada maijā informēja SIA „Ramockas dzirnavas”, ka ir pārdevusi noliktavas, kas atradās blakus dzelzceļam un tādējādi SIA „Optimus Pluss” vairs nav gatava sniegt ar Līgumu nolīgtos pakalpojumus SIA „Ramockas dzirnavas”, ja vien pakalpojumu tarifs tiek ievērojami palielināts vai, saglabājot esošo tarifu, vidēji četras reizes tiek palielināta Līgumā noteiktā minimālā mēneša maksa, vai SIA „Ramockas dzirnavas” iegādājoties SIA „Optimus Pluss” nekustamo īpašumu, kuru veido tam piederošais dzelzceļa posms un manevrēšanas lokomotīve. Pēc minētā piedāvājuma saņemšanas SIA „Ramockas dzirnavas” veda sarunas ar SIA „Optimus Pluss”, lai rastu saprātīgu risinājumu. SIA „Ramockas dzirnavas” uzskata, ka piedāvātā pirkuma cena par dzelzceļu un piedāvātais minimālā mēneša maksājuma apmērs ir nesamērīgi augsts un nepamatots.

Iesniegumā norādīts, ka SIA „Ramockas dzirnavas” ieskatā SIA „Optimus Pluss” atrodas dominējošā stāvoklī, jo ir vienīgais īpašnieks dzelzceļa posmam, kas savieno terminālu un blakus esošos īpašumus ar Slokas dzelzceļa staciju un tādēļ tam ir ekskluzīva iespēja noteikt tarifus un citus maksājumus par tam piederošās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu. Līdz ar to rīcība, nosakot nepamatoti augstas cenas, ir uzskatāma par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

SIA „Ramockas dzirnavas” lūdz Konkurences padomi izvērtēt SIA „Optimus Pluss” darbību un:

1) pieņemt lēmumu, saskaņā ar kuru tiek konstatētā SIA „Optimus Pluss” dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpums;

2) pieņemt lēmumu, ar kuru SIA „Optimus Pluss” tiek uzlikts tiesisks pienākums.

SIA „Ramockas dzirnavas” reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr. 44103026146, juridiskā adrese: Zaļā iela 2, Baloži, Ķekavas novads, LV-2112.

SIA „Prax Sa” reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103228392, juridiskā adrese: Zaļā iela 2, Baloži, Ķekavas novads, LV-2112.

SIA „Ramockas dzirnavas” un SIA „Prax Sa” ir saistītas sabiedrības un Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

SIA „Optimus Pluss” reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003990752, juridiskā adrese: Strēlnieku iela 9-7, Rīga, LV-1010.

Izvērtējot Iesniegumā ietverto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a:

Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas ceturtais punkts nosaka, ka jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā, t.sk. netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana. Līdz ar to, lai konstatētu pārkāpumu ir vienlaicīgi jāizpildās diviem kritērijiem, tirgus dalībniekam ir jāatrodas dominējošā stāvoklī, un tirgus dalībniekam ir jāīrkojas ļaunprātīgi, nosakot netaisnīgu cenu vai tirdzniecības nosacījumus.

1. SIA „Optimus Pluss” iespējamais dominējošais stāvoklis

1.1. SIA „Optimus Pluss” un SIA „Ramockas dzirnavas” noslēgtā līguma priekšmets

SIA „Optimus Pluss” un SIA „Ramockas dzirnavas” 20.08.2010. noslēdza uzņēmuma līgumu N Oplig-36. Līguma 1.1. punkts nosaka, ka SIA „Ramockas dzirnavas” uzdod un SIA „Optimus Pluss” uzņemas saskaņā ar SIA „Ramockas dzirnavas” pasūtījumu sniegt SIA „Ramockas dzirnavas” loģistikas pakalpojumus, veikt SIA „Ramockas dzirnavas” kravu pārvadājumus no kravas saņemšanas vietas stacijā „Sloka” līdz kravas izkraušanas vietai SIA „Ramockas dzirnavas” naftas bāzē, kura atrodas Jūrmalā, Jūrkalnes ielā 10, t.sk. tukšo cisternu nogādāšanu atpakaļ stacijā „Sloka”.

SIA „Optimus Pluss” (26.09.2011. sarunu protokols) norāda, ka Līgums paredz manevru pakalpojumus, kuros ietilpst arī dzelzceļa infrastruktūras izmantošana.

SIA „Ramockas dzirnavas” (28.09.2011. sarunu protokols) norāda, ka Līguma priekšmets ir manevru darbu veikšana, vagonu padošana no Slokas stacijas, SIA „Optimus Pluss” piederošo sliežu ceļu uzturēšana kārtībā, šo sliežu ceļu izmantošana.

Līdz ar to secināms, ka Līguma priekšmets pēc būtības ir gan manevru pakalpojumu sniegšana, gan infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi.

1.2. Dzelzceļa infrastruktūra

SIA „Optimus Pluss” pieder nekustamais īpašums ar uz tā esošu dzelzceļu, kas reģistrēts Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr.100000068297 ar kadastra Nr.13000217138, adresē Sloka „7138” Jūrmala. Atbilstoši zemesgrāmatas datiem un SIA „Optimus Pluss” sniegtajai

papildus informācijai (26.09.2011. sarunu protokols) minētais nekustamais īpašums un uz tā esošais dzelzceļš pieder tikai SIA „Optimus Pluss”. Iesniegumā norādīts un atbilstoši SIA „Optimus Pluss” papildus sniegtajai informācijai (26.09.2011. sarunu protokols) un SIA „Ramockas dzirnavas” papildus sniegtajai informācijai (28.09.2011. sarunu protokols) šis privātā dzelzceļa posms savieno Slokas dzelzceļa staciju ar SIA Prax SA” piederošo privāto dzelzceļu, kurš savukārt savienots ar citām privātpersonām piederošu dzelzceļu.

Atbilstoši Dzelzceļa likuma 1.panta 5.punktam dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumu uz līguma pamata sniedz dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs citām personām, piešķirot tiesības izmantot dzelzceļa infrastruktūru. Dzelzceļa likuma 12.¹ panta pirmā daļa arī nosaka, ka dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs sniedz dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pamatpakalpojumus, kā arī citus pakalpojumus, kas saistīti ar piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai.

SIA “Ramockas dzirnavas” atbilstoši Iesniegumam un papildus iegūtajai informācijai (28.09.2011. sarunu protokols) nodarbojas ar saimniecisko darbību, kas saistīta ar naftas produktu un degvielas tirdzniecību, šim nolūkam izmantojot akcīzes preču noliktavu un dzelzceļu, kuru nomā no saistītā uzņēmuma SIA “Prax SA” (abu komersantu vienīgais dalībnieks ir Maltā reģistrēts ārvalstu komersants BHC Investment Limited).

SIA „Optimus Pluss” norāda (26.09.2011. sarunu protokols), ka tam piederošā dzelzceļa infrastruktūra tiek izmantota tikai, lai sniegtu manevru pakalpojumus vienīgajam klientam SIA „Ramockas dzirnavas”.

Konkurences padome 22.10.2009. lēmumā Nr.E02-36¹ un 25.11.2010. lēmumā Nr. 84² ir secinājusi, ka gan no pieprasījuma puses, gan no piedāvājuma puses konkrētās preces tirgus ir privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras tirgus. Ievērojot Konkurences padomes konstatēto, darbības vai pakalpojumi, kas ir saistīti ar manevru darbu veikšanu, t.sk. lokomotīves un darba spēka izmantošana ir nodalāmas atsevišķi no privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras tirgus.

SIA „Ramockas dzirnavas” iesniegumā norāda, ka finansiāli visizdevīgākais veids kā transportēt kravu ir izmantojot SIA „Optimus Pluss” piederošo dzelzceļa infrastruktūru un, ja SIA „Ramockas dzirnavas” nevarētu izmantot minēto dzelzceļa infrastruktūru, tad saimnieciskās izmaksas terminālā ievērojami pieaugtu un SIA „Ramockas dzirnavas” zaudētu konkurētspēju. Šim apgalvojumam finansiālu pamatojumu SIA „Ramockas dzirnavas” nav iesniegusi.

Novērtējot SIA „Optimus Pluss” piederošās dzelzceļa infrastruktūras faktisko (dabā) izvietojumu ap SIA „Ramockas dzirnavas” apsaimniekotā termināļa atrašanās vietu, secināms, ka citas alternatīvas dzelzceļa

¹ Pieejams Konkurences padomes mājas lapā http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2009/DE02-036_2210.pdf

² Pieejams Konkurences padomes mājas lapā http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2010/D084_2511.pdf

infrastruktūras piekļuvei minētajam terminālim šī lēmuma pieņemšanas brīdī nav.

Ņemot vērā minētajos Konkurences padomes lēmumos sniegtos apsvērumus par privātās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojuma aizvietojamību un iepriekš sniegtos apsvērumus, Konkurences padome atzīst, ka SIA „Optimus Pluss” piederošā dzelzceļa infrastruktūra nav aizvietoājama ar citām personām piederošām dzelzceļa infrastruktūrām un pirmšķietami ir pamatoti secināt, ka SIA „Optimus Pluss” atrodas dominējošā stāvoklī tai piederošās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumu sniegšanas tirgū. Tajā pašā laikā, lai, ievērojot konkrētās lietas apstākļus, to skaitā SIA „Ramockas dzirnavas” naftas produktu iegādes vietu, preču pārvadāšanas apjomus un attālumu, izdarītu galīgu secinājumu par SIA „Optimus Pluss” piederošās dzelzceļa infrastruktūras (ne) aizstājamību ar alternatīviem preces piegādes veidiem, uz ko vērš uzmanību arī SIA „Optimus Pluss”, būtu nepieciešams veikt papildus izpēti. Tomēr, ņemot vērā tālāk šī lēmuma 2.punktā sniegtos apsvērumus, šādai izpētei un secinājumiem pie konkrētajiem faktiskajiem apstākļiem nav izšķirošas nozīmes lēmuma pieņemšanā. Līdz ar to ir jautājumu par SIA „Optimus Pluss” atrašanos dominējošā stāvoklī tai piederošās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumu sniegšanas tirgū ir iespējams atstāt atvērtu.

1.3. Manevru pakalpojumi

Atbilstoši SIA „Optimus Pluss” un SIA „Ramockas dzirnavas” noslēgtajam Līgumam un papildus iegūtajai informācijai SIA „Optimus Pluss” sniedz manevra pakalpojumus SIA „Ramockas dzirnavas” gan uz sev piederošās dzelzceļa infrastruktūras, gan uz SIA „Ramockas dzirnavas” piederošās dzelzceļa infrastruktūras, nogādājot SIA „Ramockas dzirnavas” kravas no dzelzceļa stacijas Sloka līdz kravas izkraušanas vietai SIA „Ramockas dzirnavas” apsaimniekotajā naftas bāzē, kā arī nogādājot tukšos vagonus uz Slokas dzelzceļa staciju.

Kā jau šī lēmuma 1.2. punktā norādīts, manevru pakalpojumi, izmantojot dzelzceļa infrastruktūru, ir nodalāmi kā atsevišķs pakalpojums.

Šīs lietas faktiskie apstākļi atšķiras no Konkurences padomes 22.10.2009. lēmumā Nr.E02-36 un 25.11.2010. lēmumā Nr. 84 konstatētajiem, jo SIA „Optimus Pluss” dzelzceļa infrastruktūras un manevru pakalpojumus sniedz tikai vienam uzņēmumam - SIA „Ramockas dzirnavas” un salīdzinoši īslaicīgu laika periodu. Manevru pakalpojumus SIA „Ramockas dzirnavas” var sniegt arī citi tirgus dalībnieki, kā to norāda SIA „Optimus Pluss”, vienojoties par tās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un arī pašai SIA „Ramockas dzirnavas” iznomājot vai iegādājoties lokomotīvi, t. sk. no SIA „Optimus Pluss”.

Konkurences padome 25.11.2010. lēmumā Nr. 84 secināja, ka manevru darbu pakalpojumu tirgus ir pakārtots tirgus konkrētās privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojuma tirgum. Konkurences padome arī

secināja, ka, atrodoties dominējošā stāvoklī, tirgus dalībnieks var izmantot tirgus varu augšupējā tirgū – privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojuma tirgū, ietekmējot lejupējo tirgu – manevru darbu pakalpojums, izmantojot dzelzceļa infrastruktūras tirgu, un saistīto tirgu – naftas produktu pārkraušanas un uzglabāšanas tirgu. Tomēr, lai arī pati par sevi norādītā pakārtotība starp dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas un manevru pakalpojumu sniegšanas tirgiem pastāv arī konkrētajā gadījumā, tajā pašā laikā, ja arī SIA „Optimus Pluss” atrastos dominējošā stāvoklī dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumu sniegšanas tirgū, tai, ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, būtu ierobežotas iespējas ietekmēt lejupējo tirgu. Turklāt, kā konstatēts, SIA „Ramockas dzirnavas” ir vienīgais SIA „Optimus Pluss” klients, līdz ar to šo uzņēmumu atkarība manevru pakalpojumu sniegšanā ir abpusēja. Papildus atšķirībā no iepriekš norādītajām lietām jāņem vērā, ka šajā gadījumā SIA „Ramockas dzirnavas” un SIA „Optimus Pluss” nerodas papildus pienākumi (līdz ar to arī ierobežojumi) un izdevumi saistībā ar manevru pakalpojumu organizēšanu, kas rodas, ja uz viena dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumus sniedz vairāki manevru pakalpojumu sniedzēji.

Līdz ar to, apkopojot iepriekš norādītos apsvērumus, Konkurences padome secina, ka SIA „Optimus Pluss” neatrodas dominējošā stāvoklī manevru pakalpojumu sniegšanā, izmantojot tai piederošo dzelzceļa infrastruktūru.

2. SIA „Optimus Pluss” rīcības novērtējums atbilstoši Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punktam

SIA „Ramockas dzirnavas” Iesniegumā norāda, ka SIA „Optimus Pluss” izmanto dominējošo stāvokli, ļaunprātīgi nosakot nepamatoti augstu manevru pakalpojuma cenu.

Līguma 5.1. punkts nosaka pakalpojuma taksi (maksu) par katru kravas saņēmējam piegādāto gaišā naftas produkta tonnu, kā arī nosakot, ka šī takse nedrīkst būt mazāka par fiksētu summu, par lokomotīves dīkstāvi.

Līguma 5.4. punkts nosaka, ka Līguma darbības laikā tā puses divas reizes gadā (katra gada maijā un decembrī) pārskata Līguma cenu un loģistikas pakalpojumu efektivitātes gadījumā puses vienojas par papildus maksu SIA “Optimus Pluss”.

Līguma 9.5. punkts nosaka, ka pusēm nav tiesību vienpusēji Līgumu lauzt, Līgums izbeidzams tikai pusēm savstarpēji vienojoties.

2.1. Infrastruktūras izmantošanas un manevru pakalpojumu cena

SIA „Optimus Pluss” 26.09.2011. sarunu protokolā norāda, ka no SIA „Ramockas dzirnavas” puses tika prasīta informācija par manevru pakalpojumu un infrastruktūras izmantošanas un uzturēšanas izmaksām. SIA „Ramockas dzirnavas”, atsaucoties uz SIA „Optimus Pluss” cenas piedāvājumu, neizteica savu cenas piedāvājumu.

SIA „Ramockas dzirnavas” 28.09.2011. sarunu protokolā norāda, ka Līgumā noteikto cenu piedāvāja SIA „Optimus Pluss”. Piedāvātā cena apmierināja, līdz ar to detalizētāk pirms Līguma noslēgšanas jautājums par cenas apmēru apspriests netika.

SIA „Optimus Pluss” norāda, ka jebkurai naftas bāzei produktu aprite ir vismaz divas reizes mēnesī. Uz šādu apjomu arī tika balstīta SIA „Optimus Pluss” Līgumā piedāvātā cena. Tika plānots, ka ienākumi tiks gūti no naftas produktu pārvadāšanas. Taču uz doto brīdi SIA „Ramockas dzirnavas” naftas bāzi praktiski neizmanto. Līdz ar to netiek gūti ienākumi no manevru darbiem – preču pārvadāšanas. Šobrīd ienākumi ir no dīkstāves – minimālā mēneša summa, kas nesedz manevru darbu un infrastruktūras uzturēšanas izmaksas. Faktiski netiek piedāvāts mainīt esošo pakalpojuma cenu, bet gan cenu par dīkstāvi. SIA „Ramockas dzirnavas” šobrīd pārvadā precī vairākas reizes mēnesī, bet pa ļoti maziem apjomiem (2 līdz 3) vagoni.

SIA „Ramockas dzirnavas” 28.09.2011. sarunu protokolā norāda, ka pirms Līguma noslēgšanas SIA „Ramockas dzirnavas” plānotie pārvadātie preču apjomi mēnesī netika apspriesti. Šobrīd ir noslēgts līgums par valsts rezervju glabāšanu, šis apjoms ir ievests terminālā (aizņem lielāko daļu no kopējā termināla apjoma (kapacitātes)).

SIA „Optimus Pluss” 30.09.2011. vēstulē Konkurences padomei norāda, ka SIA „Ramockas dzirnavas” ir vienīgais SIA „Optimus Pluss” pakalpojumu izmantotājs, līdz ar to SIA „Optimus Pluss” vienīgos ienākumus gūst no SIA „Ramockas dzirnavas”. Tādējādi pašreizējā situācijā minimālā maksa, ko SIA „Optimus Pluss” var noteikt, lai veiktu komercdarbību bez zaudējumiem, ir ne mazāka par kopējam izmaksām. No vēstules un tai pievienotās manevru pakalpojuma, kas ietver dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, izmaksu kalkulācijas izriet, ka Līgumā noteiktā minimālā maksa, kas faktiski tiek arī saņemta nelielā preču apgrozījuma dēļ, ir ievērojami mazāka par izmaksām, kas rodas no šo pakalpojumu sniegšanas.

SIA „Optimus Pluss” 30.09.2011. vēstulē norāda, ka uzskata, ka tās piedāvātā fiksētā cena pēc paaugstināšanas pilnībā atbilst Dzelzceļa likuma 12.panta otrās daļas 1.punktā ietvertajiem maksas noteikšanas principiem, jo tā kā SIA „Ramockas dzirnavas” pašlaik ir vienīgais pakalpojumu izmantotājs, tad, nosakot pārvadāšanas maksu, tajā ir jāietver visas SIA „Optimus Pluss” pamatotās izmaksas.

SIA „Ramockas dzirnavas” 28.09.2011. sarunu protokolā norāda, ka Līgums paredz divas reizes gadā mainīt cenas. SIA „Ramockas dzirnavas” nav piekritusi šādam paaugstinājumam, jo tiek apšaubīts cenas palielinājuma adekvātums.

SIA „Optimus Pluss” 30.09.2011. vēstulē norāda, ka, ievērojot to, ka Līgumā noteiktā maksa ilgu laiku rada tai ievērojamus zaudējumus, SIA „Optimus Pluss” piedāvāja SIA „Ramockas dzirnavas” vairākus risinājumus – Līgumā noteiktās fiksētās maksas par lokomotīves dīkstāvi palielināšana vai SIA „Optimus Pluss” īpašumā esošās infrastruktūras (t.sk. nekustamā īpašuma, dzelzceļa un manevru lokomotīves) iegāde vai ilgtermiņa noma.

Tomēr SIA „Ramockas dzirnavas” nav sniegusi konkrētas atbildes uz minētajiem piedāvājumiem, t.sk. nav piedāvājusi alternatīvus risinājumus. Tā vietā SIA „Ramockas dzirnavas” ir vērsusies Konkurences padomē.

SIA „Ramockas dzirnavas” norāda, ka 31.05.2011. notika tikšanās ar SIA „Optimus Pluss”, ir bijusi arī sarakste. Tomēr līdz šī lēmuma pieņemšanai SIA „Ramockas dzirnavas” nav iesniegusi pierādījumus par šādas sarakstes esamību un tās saturu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

2.2. Infrastruktūras cena

SIA „Optimus Pluss” 26.09.2011. sarunu protokolā norāda, ka tā piedāvāja savu infrastruktūras pārdošanas cenu, pēc tam ir notikušas sarunas (tikšanās veidā), tika piedāvāts sākotnējo cenu sadalīt maksājumos uz pieciem gadiem³. SIA „Ramockas dzirnavas” nav atsaukusies uz SIA „Optimus Pluss” cenas piedāvājumu un nav izteikusi savu alternatīvu cenas piedāvājumu. SIA „Optimus Pluss” paskaidro, ka situācijā, ja neizdosies vienoties par cenu, kura sedz izmaksas un nodrošina saprātīgu peļņu, tā plāno iziet no manevru pakalpojumu sniegšanas tirgus. Šajā sakarā SIA „Optimus Pluss” ir vērsusies Saistību šķīrējtiesā, ar lūgumu atzīt Līgumu par izbeigtu. Pie pašreizējās situācijas SIA „Optimus Pluss” pastāv iespēja sniegt tikai dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumu vai arī pārdot šo infrastruktūru par vienošanās cenu.

SIA „Optimus Pluss” 26.09.2011. sarunu protokolā arī norāda, ka SIA „Ramockas dzirnavas” nav vērsusies pie tās ar lūgumu izmantot tikai infrastruktūras pakalpojumus. Attiecīgi SIA „Ramockas dzirnavas” nav arī turpinājusi sarunas attiecībā tikai uz infrastruktūras pakalpojuma saņemšanu vai tās iegādi, vai, alternatīvi, ilgtermiņa nomu.

SIA „Optimus Pluss” 30.09.2011. vēstulē atkārtoti norāda, ka SIA „Ramockas dzirnavas” nav sniegusi konkrētas atbildes uz tās piedāvātajiem alternatīvajiem risinājumiem, t.sk. attiecībā uz dzelzceļa infrastruktūras iegādi un tās cenu.

Līdz ar to, ievērojot lēmuma 2.1. un 2.2.punktā norādīto, secināms, ka SIA „Optimus Pluss” ir izteikusi alternatīvus piedāvājumus papildus piedāvājumam par Līgumā noteiktās fiksētās maksas par lokomotīves dīkstāvi palielināšanai, par kuriem sarunas nav turpinājušās, jo SIA „Ramockas dzirnavas” nav izrādījusi pietiekamu interesi. Vienīgi piedāvājuma, kas neapmierina pakalpojuma saņēmēju, izteikšana pati par sevi Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta izpratnē nav uzskatāma par netaisnīgas cenas vai citu nosacījumu uzspiešanu. Tā tas ir, jo īpaši, gadījumā, kā konstatēts šajā lietā, kad piedāvājuma izteicējs ir papildus piedāvājis alternatīvus risinājumus. Turklāt atbilstoši Līguma noteikumiem piedāvājuma izteikšana vien nav pamats Līgumā esošās cenas izmaiņām, bet Līgumā noteiktā cena var tikt mainīta vienīgi izpildoties Līguma 5.4.punktā

³ Šāds piedāvājums izriet arī no SIA „Optimus Pluss” 30.09.2011. vēstulei pievienotajā e-pasta sarakstē ar SIA „Ramockas dzirnavas” ietvertās informācijas

atrunātajam nosacījumam (t.i. loģistikas pakalpojumu efektivitātes gadījumā), ja puses par to vienojas. Pakalpojumu sniedzēja centieni panākt izdevīgākus Līguma nosacījumus par esošajiem, lai, iespējams, novērstu zaudējumus, arī nav uzskatāmi par ļaunprātīgu rīcību Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas izpratnē, jo nevienam tirgus dalībniekam, pat ja tas atrodas dominējošā stāvoklī, nav pienākums sniegt pakalpojumus kādā konkrētā tirgū, neatkarīgi no tā, vai konkrētā pakalpojuma sniegšana sedz pakalpojuma sniegšanas izmaksas un ir saprātīgu peļņu nesoša⁴. Turklāt jānorāda, ka konkrētajā gadījumā SIA „Optimus Pluss” manevrēšanas pakalpojumus sniedz tikai vienam tirgus dalībniekam, un šo pakalpojumu sniegšanas pārtraukšana nozīmētu SIA „Optimus Pluss” iziešanu no manevru pakalpojumu sniegšanas tirgus pilnībā, kas, kā to norādījusi SIA „Optimus Pluss”, nav tās pamatdarbība⁵.

Konkurences padome 13.10.2011. saņēma zvērinātas advokātes U.P. parakstītu 13.10.2011. pa faksu nosūtīto vēstuli, kurai pievienota Saistību šķīrējtiesai adresēta pretprasība lietā Nr.08/08-2011. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 38.panta trešo daļu *juridiskas personas pārstāvību noformē ar rakstveida pilnvaru vai apliecina ar dokumentiem, no kuriem izriet amatpersonas tiesības bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt juridisko personu*. Lietā nav SIA „Ramockas dzirnavas” vai SIA „Prax SA” izsniegtas rakstveida pilnvaras zvērinātai advokātei U.P. pārstāvēt minētās personas sakarā ar Iesniegumu Konkurences padomē. Līdz ar to minētajā vēstulē sniegtā informācija nav pievienojama lietas materiāliem un ņemama vērā lēmuma pieņemšanā.

3. Secinājumu kopsavilkums

Lēmuma 1.2.punktā konstatēts, ka, ievērojot konkrētās lietas apstākļus, jautājumam, vai SIA „Optimus Pluss” atrodas dominējošā stāvoklī tai piederošās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumu sniegšanas tirgū nav nozīmes.

Konkurences padomes lēmuma 1.3.punktā konstatētie lietas apstākļi un izdarītie secinājumi apstiprina, ka SIA „Optimus Pluss” neatrodas dominējošā stāvoklī, manevru pakalpojumu sniegšanas tirgū.

Konkurences padome secina, ka SIA „Optimus Pluss” rīcība nav vērtējama kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana atbilstoši Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punktam. SIA „Optimus Pluss” ar Līgumu ir uzņēmusies saistības, kuras tā vēlas pārtraukt, atsaucoties uz to, ka Līgumā atrunātā manevru pakalpojuma sniegšanas maksa nesedz šī pakalpojuma sniegšanas izdevumus, piedāvājot vairākus risinājumus, kā tomēr nodrošināt SIA „Ramockas dzirnavas” piekļuvi konkrētajai

⁴ Sk. arī Konkurences padomes 25.11.2010. lēmums Nr. 84 , 1.1.2.punkts

⁵ SIA „Optimus Pluss” 26.09.2011. sarunu protokolā norādījusi, ka tās pamatdarbība ir nekustamo īpašumu turēšana.

infrastrukturai, ja puses nevar panākt vienošanos par Līgumā noteiktās manevru pakalpojumu sniegšanas maksas paaugstinājumu un SIA „Optimus Pluss” iziet no manevru pakalpojumu, izmantojot dzelzceļa infrastruktūru, sniegšanas tirgus. SIA „Ramockas dzirnavas” nav izrādījusi interesi un nav turpinājusi sarunas par SIA „Optimus Pluss” piedāvātajiem alternatīvajiem risinājumiem vai piedāvājusi savus risinājumus, bet vēlas ar Līgumu noteikto saistību turpināšanu. Iepriekš minētā sakarā pušu domstarpības tiek risinātas Saistību šķīrējtiesā. Tādējādi Iesniegumā norādītajam strīdam pēc būtības ir civiltiesisks raksturs.

Pamatojoties uz augstāk secināto, Konkurences padome uzskata, ka SIA „Optimus Pluss” darbībā nav saskatāmas Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punktā noteiktā pārkāpuma sastāva pazīmes.

Atbilstoši Konkurences likuma 14.panta pirmajai daļai lēmumu par tiesisko pienākumu uzlikšanu pieņem, ja tiek konstatēts Konkurences likuma 13.panta pārkāpums. Konkrētajā gadījumā nav pamata pieņemt lēmumu par lietas ierosināšanu, līdz ar to nav apmierināms iesniedzēju lūgums par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punktā noteiktā pārkāpuma konstatēšanu un tiesiskā pienākuma uzlikšanu.

Pamatojoties uz iepriekšminēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 13.panta pirmo daļu, 23.panta trešās daļas 3.punktu, ceturto prim daļu, Konkurences padome

n o l ē m a:

neierosināt lietu uz SIA „Ramockas dzirnavas” un SIA „Prax SA” 14.09.2011. iesnieguma par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu SIA „Optimus Pluss” darbībā pamata.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja p.i.

Dz.Striks